

[Brøndsted]

En kirkerigsdag uafhængig af statsmagten og med egen administration ville medføre rivalisering mellem flere kirkesamfund og gøre en stor del af den danske befolkning kirkeligt hjemløs.

Folkekirken har vist at kunne samle og fastholde mere end 90 pct. af den danske befolkning. Det er folkekirkens styrke. Det kan være dens risiko, men det kan også være den daglige og skal være den daglige udfordring.

Venstre ønsker ikke, at folkekirken, som den nu er styret, skal omformes til en centralistisk, statsstyret folkekirke. Menighedsrådene må fastholdes som det bærende led i den lokale kirkelige administration. Derfor må der udvises stor varsomhed ved sammenlægninger af kirkelige enheder i de tyndbefolkede områder, og det er vigtigt, at der ved planlægningen af nye, voksende boligområder tages hensyn til nyt kirkebyggeri og etablering af nye præsteembeder, så folkekirken også i disse områder får mulighed for at løse sine forkyndelses- og undervisningsopgaver.

Venstres kirkepolitik vil også i fremtiden centrere sig om det lokale: sognet, sognekirken og menighedsrådet. Kommunalreformen må ikke få afsmittende virkninger på sogneopdelingen, og byudviklingen må ikke medføre, at en fortsat udvikling mod flere mennesker pr. præst fortsætter. I 1930 var der 2.100 mennesker pr. præst. I 1978 var det 2.900, og det må vel nok siges, at det er i overkanten af, hvad det er muligt at klare på en tilfredsstillende måde.

Lovgivningen for folkekirken skal styrke den lokale selvbestemmelse. Den større lokale indflydelse på bispevalgenes organisation og afvikling er et skridt i en god retning, som dette folketing vedtog sidste år. Der kan være grund til at finde en sådan form, at det er afstemningsresultatet alene, der bestemmer, og ikke ministeren, der har den endelige afgørelse af, hvad der skal være valgets resultat.

Der er da også et lille fremskridt i, at bispevelserne nu foregår i stiftets domkirke og ikke i Københavns domkirke alene. Jeg tror, mange danske borgere har været glade for at se de danske domkirker ved den sidste tids mange bispevelser. Måske skulle man også her gå et lille skridt videre. Vi kunne jo da få afviklet den forældede tradition, at det er én og samme biskop, der forestår samtlige ind-

vielser. Det kunne der godt laves en anden ordning på. Vi har ikke, og vi vil ikke have nogen ærkebiskop eller første, øverste biskop. De er alle lige i den danske folkekirke.

Ministeren skal heller ikke være folkekirkens enerådende hersker. Det skal ikke, ej heller i dag, være i cirkulærerne, man ændrer tingene. Vi fik et cirkulære i 1979, der sagde noget om provsteudnævnelserne. Det var vel meningen, at vi skulle have både ansøgningerne og bisperne lidt mere ind i udnævnelserne af provster.

De seneste udnævnelser har vist, at problemet ikke er løst på en tilfredsstillende måde med cirkulæret fra 1979, og det må på en eller anden måde kunne lade sig gøre at demokratisere det, sådan at det er de lokale, der bestemmer, hvem de skal have som deres medarbejdere, at det altså er bispernes indstilling, der er afgørende for, hvem der skal være provst i de enkelte provstier.

Venstre finder det helt uacceptabelt, at kirkeministeren i flere tilfælde inden for det seneste års tid har underkendt den lokale, biskoppens, indstilling. Venstre ønsker også her at sikre den lokale udpegning.

Vi vil også gerne give domsognene indflydelse på, hvem der vælges som domprovster. Det er jo det eneste sted, vi har menighedsråd, der ikke selv bestemmer, hvem der skal være deres sognepræst, og det viser sig også, at besættelsen af domprovsteembedet kan have en vis indflydelse på bispevalgene.

De seneste bispevalg har vist, at det ikke er uden betydning for fremtidige bispevalg, hvem der sidder i domprovstestolen, og bispevalgloven kan ved ministermisbrug af magt ved udnævnelse af provster og domprovster blive camoufleret ministerdiktatur. Vi må derfor efter erfaringen med Roskilde-bispevalget måske se på, om der er noget at ændre i loven om bispevalg.

Jeg vil i forbindelse med kirkerestaureringer komme med en enkelt bemærkning, for spørgsmålet er vigtigt. Det er jo en kulturskat af ganske utrolig værdi, det danske samfund har i sine mange kirker på land og i by. Spørgsmålet løses dog ikke så nemt, som kristeligt folkeparti foreslår, men vi må prøve at se på problemet og eventuelt tage det op i forbindelse med den lovgivning, vi skal have om nationalmuseet, som venstre har foreslået det i åbningsdebatten i oktober sidste år, og som vi igen vil komme med det under be-